

скорочення чисельності працівників бухгалтерії. Це також дозволяє використовувати систему електронних платежів, глобальні мережі для реалізації своєї продукції.

Форми бухгалтерського обліку постійно вдосконалюються. Це зумовлено загальним розвитком народного господарства, ускладненням економічних відносин, зростанням обсягу інформації, що підлягає обліку, удосконаленням практики самого обліку, а також упровадженням високопродуктивної обчислювальної техніки для механізації й автоматизації обчислювальних робіт [3].

Автоматизація системи бухгалтерського обліку дозволяє істотно полегшити труд бухгалтера, позбавити його від рутинної роботи, підвищує оперативність та точність облікової інформації, дозволяє більше приділяти уваги проведенню економічного і фінансового аналізу роботи підприємства та пошуку резервів щодо підвищення ефективності цієї роботи. Саме тому підприємствам необхідно визначитися з вибором програмного забезпечення, яке було здатне забезпечити всі потреби обліку підприємства і разом з тим було досить економічним, не вимагало великих витрат на його придбання, а також не вимагало від бухгалтера специфічних навичок програмування. На мою думку, найбільш ефективним буде використання продукту "1С:Підприємство", бо він забезпечує найбільш повний спектр можливостей для ведення обліку на підприємстві. Тільки за умови вибору можна максимізувати ефективність та ведення облікової діяльності, що безумовно є необхідним кроком на шляху до розвитку і процвітання підприємства.

Література:

1. Бутинець Ф.Ф. Інформаційні системи бухгалтерського обліку / Ф.Ф. Бутинець, С.В. Івахненко. – Житомир: ЖІТІ, 1997.
2. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: навчально-практичний посібник / За ред. С.Ф. Голова. – Дніпропетровськ: Баланс-Клуб, 2000. – 768 с.
3. Завгородній В.П. Автоматизація бухгалтерського учета, контролю, аналізу та аудиту. / Завгородній В.П. - К.: А.С.К., 1998. - 768 с.
4. Хом'як Р.Л. Бухгалтерський облік в Україні: навч. посібник / Р.Л. Хом'як, В.І.Лемішовський. – Львів: Інтелект Захід, 2006. – 1088 с.

СПЕЦИФИКА ПРОМЫШЛЕННОСТИ ТУРКМЕНИСТАНА

МУХАММЕДОВ ЧАРЫ

*Харьковский национальный технический университет
сельского хозяйства имени Петра Василенка*

**Научный руководитель – к.э.н., доцент
Зайка С. А.**

Основой экономики Туркменистана в настоящее время является топливно-энергетический комплекс, приносящий основные валютные поступления и составляющий основу внешнего товарооборота. В настоящее время Туркменистан добывает 70-75 млрд. м³ природного газа, более 10 млн. тонн нефти, на дешевом сырье производится около 17 млрд. киловатт часов электроэнергии. Запасы нефти, доказанные, оцениваются в более чем 200 млн. тонн, перспективные - около 700 млн. тонн. Запасы газа - 2,7 трлн. м³ промышленных и более 8 трлн. м³ перспективных. В результате международной разведки, запасы только одного месторождения Южный Ёлотен - Осман оценены с возможными запасами до 14 млрд. м³. В перспективе планируется увеличить добычу газа до 200-300 млрд. м³.

Главным препятствием на этом пути является отсутствие широкого рынка сбыта.

На территории Туркменистана работают два комплекса по нефтепереработке - Туркменбашинский и Сейдинский, которые перерабатывают большую часть добываемой в стране нефти. На заводах производится бензин различных марок, автомобильные масла, керосин, дизельное топливо, мазут, пропилен, изоляционные материалы, пластмассы.

В Туркменистане особенно развита тепловая энергетика, в качестве сырья используется природный газ и мазут. В последние годы были построены как новые электростанции, так и модернизированы старые. По мимо тепловых электростанций, в Туркменистане действуют не большие гидроэлектростанции в Марыйском вельяте, на реке Мургап, построенные еще более 100 лет назад.

Неуклонно возрастает в стране производство сжиженного газа, который имеет большие преимущества при транспортировке.

Не малое значение в стране имеет химическая промышленность, имеющая для себя широкую сырьевую базу внутри страны. Она представлена предприятиями по производству азотных, калийных удобрений, предприятий по переработке серы, йода, брома, озокерита, минеральных красок, мирабилита, сульфата натрия. В настоящее время в

Лебапском велаяте строится комбинат по производству калийных удобрений, который станет крупнейшим в регионе. Экспорт минеральных удобрений и химического сырья традиционно имеет значимый вес во внешнеторговом обороте Туркмении.

Легкая промышленность - одна из наиболее динамически развивающихся. В настоящее время Туркменистан перерабатывает большую часть выращиваемого хлопка. Предприятия легкой промышленности есть почти во всех крупных населенных пунктах страны. В первую очередь это хлопкоочистительные заводы, хлопкопрядильная фабрика, а также комплексы полной переработки. Доля во внешнеторговом экспорте выросла и колеблется в пределах 6-8 %. Крупными центрами легкой промышленности являются - Сердар, Геоктепе, Кипчак, Ашхабад, Каахка, Мары, Чарджоу и др.

Предприятия по производству строительных материалов также есть почти во всех крупных поселках и городах Туркменистана. Среди них особенно крупные такие как - строительный комбинат в Келяте, Балканабаде, Туркменабаде, мраморный завод под Ашхабадом и др. В Туркменистане производится цемент, мрамор, асбестовые изделия, гипс, щебень и галька, асфальт, черепица и шифер, бетонные блоки, сборные железобетонные конструкции и др.

Машиностроение представлено слабо, не большими предприятиями. В Туркменистане выпускается собственный кабель, измерительные приборы, нефтяные насосы, аккумуляторы и не которые другие виды продукции.

Пищевая промышленность получила также большое развитие. В настоящее время Туркменистан сам производит ряд видов продуктовых товаров, который ранее в массе своей экспортировал. Сюда особенно проник частный бизнес. Широко представлены предприятия по переработке молока, мяса, хлебобулочные предприятия, макаронные, кондитерские, по производству консервированных овощей и фруктов, соков, томатов, переработке рыбы и др.

Обувная и кожевенная промышленность также работает на собственном сырье. Туркменистан экспортирует каракулевые шкурки, мытую шерсть. Открыто ряд новых предприятий.

Большое развитие в Туркменистане получила ковровая промышленность, ковроткачество традиционное ремесло туркмен. Производятся ковры как машинного, так и ручного производства.

В Туркменистане появилась новая отрасль - металлургическая. Проектная мощность металлургического комбината в Овадандепе предельной металлургии - около 160 тыс. тонн.

Есть в Туркменистане и предприятия по производству бумаги и картона (Яплыкский комбинат), предприятия по производству пластмассовых изделий.

Темпы промышленного роста в стране традиционно высоки. Крупнейшими индустриальными центрами Туркменистана являются города - Туркменбаши, Балканабад, Ашхабад, Сердар, Абадан, Мары, Байрам-али, Туркменабад.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА

НАГОРНА О. І.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

**Науковий керівник – асистент
Богомолова К. С.**

Виробництво молока є однією з найважливіших галузей агропромислового комплексу. Молоко й молочна продукція служать джерелами повноцінних білків, жирів, молочного цукру, а також різноманітних мінеральних речовин, вітамінів, ферментів. Молоко легко засвоюється організмом людини. Воно може використовуватися як в натуральному вигляді (незбиране молоко), так і у вигляді різноманітної продукції: кисломолочні продукти, сири, сир, вершки, масло і т.д.

Молоко використовують або як продукт харчування в не переробленому або переробленому вигляді, або як сировина для молочної та харчової галузей промисловості.

Молоко використовується в кондитерській і хлібопекарській промисловості, а також як джерело одержання окремих його компонентів, що застосовуються у фармацевтичній та інших галузях промисловості. Зростаюче значення молока як повноцінного продукту харчування та промислової сировини призвело до збільшення попиту на нього. Тому виробництво молока - одна з найважливіших галузей сільського господарства.

Нині більше половини населення споживає значно менше молокопродуктів від встановлених фізіологічних норм. Це пояснюється низьким рівнем кувільної спроможності та низькою ефективністю виробництва й переробки молока. Прискорення темпів зростання виробництва молока має важливе народногосподарське значення.

Молочна галузь займає вагомe місце в структурі харчової промисловості України, є провідною ланкою у вирішенні продовольчої